

[Vanggaard.]

foruden alt det, vi ellers giver Hjælp til. Jeg henstiller denne Sag til den høje Regerings alvorlige Overvejelse og hurtige Løsning.

Jeg vil gerne henstille til den højtærede Undervisningsminister, at vi maa faa forøget Bevillingen til Ungdomsskolernes Elevunderstøttelser, saa de kan nærme sig Højskolernes. Understøttelsen er her alt for ringe, særlig da Efterskolerne søges af et stort Antal Børn, netop fra Smaaakaars-hjem, og jeg tror, at de Penge vil spares paa anden Maade, som jeg nu ikke her skal komme nærmere ind paa, og at de sikkert vil give gode Renter.

Jeg omtalte i Fjor Spørgsmaalet om Forhøjelse af Statens Bevilling til Provinsens kulturhistoriske Museer. Jeg var som eneste Rigsdagsmand Medlem af et Udvalg angaaende denne Sag nedsat af daværende Undervisningsminister Borgbjerg og føler derfor en særlig Forpligtelse til at støtte denne Sags Løsning. I Sverige er der i de senere Aar aarlig givet ca. 750 000 svenske Kroner til samme Formaal.

Statens Tilskud til Provinsens Biblioteker er rundt regnet 2 Mill. Kr., til et Arbejde, der ligesom Ledelsen af Provinsens kulturhistoriske Museer tidligere er blevet ydet uden egentligt Vederlag. Jeg nævner ikke dette for at tale nedsættende om denne Bevilling, der aldeles ikke er for høj, men for at sammenligne den med Bevillingen til Provinsens kulturhistoriske Museer, der ogsaa i høj Grad opfylder en Kulturmission og ikke mindst er Studiesamlinger for Skolerne. Statstilskuddet til de omtalte Museer er 20 000 Kr. — jeg gentager: 20 000 Kr., en Hundrededel af Bibliotekstilskuddet.

Jeg tager ikke i Betragtning at betegne denne Bevilling som skandaløst ringe, selv om der tillige gives 20 000 Kr. væsentligt til Indkøb af Museumsgenstande. Det Slægtled, som har haft økonomisk Evne og Lyst til gratis at gøre Lederarbejdet, dør ud. Der maa antages lønnede Inspektører, og desforuden er mangfoldige Udgifter i Forbindelse med disse Museer steget. Sker der ikke hurtigt en Ændring, staar adskillige Museer foran Spørgsmaalet Lukning.

Det Udvalg, hvoraf jeg i sin Tid var Medlem, vovede ikke at foreslaa en Bevilling i Forhold til, hvad der gives i Sverige, eller i Forhold til Bibliotekstilskuddet, men søgte kun at faa Tilskuddet forøget til 70 000 Kr. aarlig, et Forslag, der i sin Beskedenhed for længst burde være gennemført; vi gennemfører jo her i Rigsdagen

jævnlig forøgede Bevillinger paa Hundreder af Millioner Kroner.

Denne Sag maa i særlig Grad kunne fremhæves som dansk, som en national Sag: Bevarelsen af og Belæringen gennem de kulturhistoriske Genstande fra vort Folks Fortid. Sagens hidtidige Skæbne kan maa-ske tages som Eksempel paa, at den nationale Interesse herhjemme hidtil ikke har været alt for stor, men saadan er det ikke mere, i alt Fald ikke tilsyneladende. Mon Tiden derfor ikke nu skulde være inde til en Løsning? Jeg henstiller atter i Aar saa indtrængende, som jeg formaar, Sagen til den højtærede Undervisningsministers Om-sorg og Gennemførelse. Den højtærede Undervisningsminister er paa Møder en fremragende Fortolker af dansk Aand, men Aanden bør ogsaa være redebon, og jeg lyser her efter Ordet, som er Daad.

Inger Gautier Schmit: Jeg tror ikke, at det Ord, at hvad Hjertet er fuldt af, løber Munden over med, altid gaar i Opfyldelse. I alt Fald kunde jeg godt tænke mig, at vi er mange her i Folketinget, som har overordentlig meget paa Hjerte, som vi ikke føler Anledning til at tolke i Ord. Jeg tror, jeg har Ret i at sige, at de fleste af os i det store og hele vil slutte sig til den danske Tale, der lød den Dag, da de store Partiers Ordførere holdt deres Taler og talte Dansk. Ellers kunde der være mangt og meget, som vi følte Trang til at komme frem med over for alt det, der rører sig i Tiden, men Tiden og Stedet er ikke hertil. Dermed mener jeg dog ingenlunde, at vi skal sidde passive og stille, som om intet sker, stikke Hovedet i Busken og mene, at det hele aldeles ikke kommer os ved; ingenlunde. Jeg vil udtale det Ønske, at der ud af Tidens Rørelse og Uro og alt det, der brydes og gærer i vort Land, maa udvikle sig det, der er sundt og stærkt og godt for det danske Folkesamfund, og jeg synes, at vor Historie tydeligt viser, at det, der har Livsværdi og Vækstbetingelse i det danske Folk, altid har været det, som voksede ud inde fra det danske Folk selv og var i nøje Tilslutning til dansk Folkekarakter og til vor tusindaarige Historie.

Jeg vil dernæst ganske kort komme ind paa enkelte praktiske Omraader, som er kommet mig i Tanke.

Jeg kan fuldt ud slutte mig til de kritiske Bemærkninger, der er fremsat over for Priskontrolraadets Virksomhed. Det er ingenlunde de enkelte Personer, man her vil til Livs, men for alle alvorlige Mennesker, der